

EU-rettsaker som etter en foreløpig oversikt vil kunne behandles i EØS-komiteen 8. desember 2023

I det nedenstående følger oversikt inndelt som følger:

Under pkt. I følger rettsaker som krever lov- eller budsjettendring, samt rettsaker som krever forskriftsendring som vurderes å gripe vesentlig inn i norsk handlefrihet.

Under pkt. II følger rettsaker som krever forskriftsendring som ikke griper vesentlig inn i norsk handlefrihet, samt rettsaker som ikke har konsekvenser for norsk lovgivning.

Innhold

I. Rettsaker som krever lov- eller budsjettendring samt rettsaker som krever forskriftsendring som vurderes å gripe vesentlig inn i norsk handlefrihet.....	2
ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENTET	2
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET	6
KULTURDEPARTEMENTET	7
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENTET.....	20
II. Rettsaker som krever forskriftsendring som ikke griper vesentlig inn i norsk handlefrihet, samt rettsaker som ikke har konsekvenser for norsk lovgivning.....	29
FINANSDEPARTEMENTET	29
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET	30
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET, LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET	31
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET, LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET OG NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTMENTET	31
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET.....	31
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET.....	32
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET OG NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENTET	34
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENTET.....	34
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET	36
SAMFERDSELSDEPARTEMENTET	36

I. Rettsaker som krever lov- eller budsjettendring samt rettsaker som krever forskriftsendring som vurderes å gripe vesentlig inn i norsk handlefrihet

ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENTET

32019R1149 Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2019/1149 av 20. juni 2019 om innføring av ei europeisk arbeidsmarknadsstyresmakt, om endring av forordning (EF) nr. 883/2004, (EU) nr. 492/2011 og (EU) 2016/589 og om oppheving av avgjerd (EU) 2016/344

Gjennomføring i norsk rett vil kreve lovgivning (inkorporasjonslov) og budsjettvedak vedørende kontingent og administrasjon. Innlemmelse av forordningen i EØS-avtalen krever derfor Stortingets samtykke, jf. Grl. § 26 annet ledd.

Status

Forordningen ble vedtatt 20. juni 2019 og trådte i kraft 31. juli 2019. ELA er nå i full drift

Prosessen med innlemmelse i EØS-avtalen pågår. Det forventes at saken behandles i EØS-komiteen i løpet av 2023.

Et høringsforslag om gjennomføring i norsk rett er under arbeid.

Norge deltar i ELAs styre som observatør. Under styret er det opprettet tre arbeidsgrupper om hhv. informasjon, tilsyn og mekling. Her deltar hhv. Arbeids- og velferdsdirektoratet, Arbeidstilsynet og AID. Arbeidstilsynet deltar i Den europeiske plattformen mot svart arbeid, som nå er lagt inn under ELA.

Overordnet

Kommisjonen la 13. mars 2018 fram et forslag til forordning som oppretter en europeisk arbeidsmarkedsmyndighet (European Labour Authority – ELA). Etter behandling i Rådet og EU-parlamentet ble forordningen vedtatt 20. juni 2019, og trådte i kraft 31. juli 2019.

Forordningen er vurdert som EØS-relevant og akseptabel. Gjennomføring i norsk rett vil kreve lovgivning (inkorporasjonslov) og budsjettvedak vedørende kontingent og administrasjon. Innlemmelse av forordningen i EØS-avtalen krever derfor Stortingets samtykke, jf. Grl. § 26 annet ledd. Innlemmelse av forordning innebærer ikke myndighetsoverføring til ELA.

Sammendrag av innholdet

Formålet med ELA er å bidra til å sikre rettferdig arbeidsmobilitet i det indre marked (artikkel 2). ELA skal bistå medlemslandene og Kommisjonen i deres effektive anvendelse og håndheving av EU-rett på områdene arbeidsmobilitet og trygdekoordinering (artikkel 1 nr. 2).

ELA skal ifølge forordningen utføre følgende arbeidsoppgaver:

- Legge til rette for bedre informasjonstilgang til borgere, arbeidsgivere og arbeidslivsorganisasjoner om rettigheter og plikter knyttet til arbeidsmobilitet, samt koordinere EURES (artikkel 6 og 7).
- Legge til rette for samarbeid og utveksling av informasjon mellom medlemsland knyttet til konsistent og effektiv anvendelse og håndheving av relevant EU-lovgivning (artikkel 8)
- Koordinere og støtte felles og samordnet tilsyn mellom medlemsland (artikkel 9 og 10).
- Utføre analyser og risikovurderinger på tema knyttet til arbeidsmobilitet (artikkel 11).
- Støtte medlemslandene med kapasitetsbygging når det gjelder effektiv anvendelse og håndheving av EU-reglene på området (artikkel 12).
- Støtte samarbeid mellom medlemsland i arbeidet med å bekjempe svart/uformelt arbeid (artikkel 12a)
- Megle ved uenighet mellom medlemslandene om anvendelsen av relevant EU-regelverk (artikkel 13)

For øvrig understrekes følgende:

- Det fremgår at ELA ikke skal gripe inn i medlemslandenes kompetanse og partenes autonomi. Det skal således ikke skje noen myndighetsoverføring fra statene til ELA.
- Det er angitt konkret og uttømmende hvilke EU-regelverk på arbeidsmobilitetsområdet som er relevante for ELAs arbeid (regelverk innen utsending av arbeidstakere, trygdekoordinering, fri bevegelighet av arbeidstakere, EURES og sosiale forhold innen veitransport).
- I bestemmelsene om felles tilsyn mellom medlemsland legges det vekt på at ELAs rolle i slike tilsyn er frivillig og ikke-bindende. Medlemsstatene vil f.eks. ikke være forpliktet til å gi andre lands inspektører samme kompetanse/myndighet som deres egne inspektører. Eventuelle inspeksjoner i regi av ELA skal skje i samsvar med nasjonal lovgivning/praksis.
- Når det gjelder meklingsordningen i ELA, legges det opp til en frivillig prosedyre med ikke-bindende beslutninger i alle faser.

- EUs arbeidsformidlingstjeneste EURES og den europeiske plattformen mot svart arbeid blir en del av ELA.

I det opprinnelige forslaget var det lagt opp til at flere av arbeidsgruppene knyttet til trygdekoordinering (Teknisk kommisjon og Revisjonsutvalget) der Norge deltar, og den eksisterende meklingsordningen på trygdeområdet, skulle overføres til ELA. I den endelig vedtatte forordningen er disse arbeidsgruppene og meklingsordningen likevel ikke tatt inn i ELA, men har beholdt sin selvstendighet. Når det gjelder meklingsordningen er det etablert en avtale mellom Den administrative kommisjon for koordinering av trygdeordninger og ELA for å regulere samarbeidet dem imellom om dette. På trygdeområdet får således ELA primært et ansvar for informasjon.

Om ELAs organisering:

- ELA startet opp driften i oktober 2019 fra Brussel, og ble fra 2020 etablert med hovedkontor i Bratislava, Slovakia
- Medlemsstatene er forpliktet til å sende en nasjonal kontaktperson («liaison officer») til ELA, som fungerer som et bindeledd mellom nasjonale myndigheter og ELA.
- ELA ledes av et styre (Management Board) bestående av en representant pr. medlemsland og to representanter fra Kommisjonen, samt en uavhengig ekspert utpekt av Parlamentet og fire representanter fra arbeidslivsorganisasjoner på EU-nivå. Bare representantene fra medlemslandene og Kommisjonen har stemmerett. Tredjeland, herunder EFTA-statene, som anvender den aktuelle EU-retten, kan delta i Management Board med observatørstatus (dvs. uten stemmerett). Både Norge, Liechtenstein og Island benytter denne muligheten. Også representanter fra Eurofound, EU-OSHA, Cedefop og European Training Foundation inviteres til styremøtene som observatører
- Styret kan opprette arbeidsgrupper, ekspertgrupper o.l. til å håndtere særskilte temaer/oppgaver.

^[1] EURES er et samarbeidsnettverk mellom Kommisjonen og de offentlige arbeidsformidlingsetatene i EUs medlemsstater, EØS/EFTA-statene og Sveits).

Merknader

Rettslige konsekvenser

ELA skal primært bistå medlemsstatene og legge til rette for bedre samarbeid, og forordningen gir ikke nye materielle regler på arbeidsmobilitetsområdet. Innlemmelse av rettsakten i EØS-avtalen innebærer at staten får rettigheter og plikter forbundet med deltakelse i ELAs virksomhet. For å

ramme inn dette på en klar og tilgjengelig måte må forordningen gjennomføres i norsk rett (ved inkorporasjon, jf. artikkel 7 i EØS-avtalen). Et høringsforslag om gjennomføring i norsk rett er under arbeid.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Norsk deltakelse i ELA vil ha budsjettmessige konsekvenser i form av operasjonelle kostnader (årlig kontingent) og administrative kostnader (b.la. nasjonal kontaktperson) og oppfølging i berørte etater. Det er lagt til rette for finansiering av Norges deltagelse i AID sitt budsjett, jf. Prop 1 S (2022-2023) Arbeids- og inkluderingsdepartementet).

Sakkyndige instansers merknader

Det er etablert en nasjonal koordineringsgruppe bestående av berørte etater og AID, som løpende følger med på arbeidet i ELA og prosessen med innlemmelse og gjennomføring i norsk rett. Partene i arbeidslivet har blitt holdt løpende orientert om saken. Organisasjonen er i hovedsak positive til etableringen av ELA.

Vurdering

Generell vurdering

Overordnet mener departementet da ELA vil bidra til en mer samordnet og effektiv kamp mot arbeidslivskriminalitet. Dette vil kunne understøtte regjeringens strategi på dette området. Norge deltar allerede på en rekke europeiske samarbeidsarenaer innenfor arbeidsmobilitet, f.eks. knyttet til fri bevegelighet av personer, EURES og den europeiske plattformen mot svart arbeid, som nå er lagt inn under ELA. Det er sentralt å kunne fortsette å delta i dette, i tillegg til å kunne utnytte potensialet i det operative arbeidet ELA gjør ved å delta i ELAs ulike aktiviteter der det passer. Dette fordrer at forordningen innlemmes i EØS-avtalen.

Vurdering vedr. innlemmelse i EØS-avtalen

Rettsakten vurderes som EØS-relevant og akseptabel.

Inneholder informasjon unntatt offentlighet, jf. offl. § 13

KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET

32023L0959 Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2023/959 av 10. mai 2023 om endring av direktiv 2003/87/EF om opprettelse av en ordning for handel med utslippskvoter for klimagasser i Unionen og av beslutning (EU) 2015/1814 om opprettelse og bruk av en markedsstabilitetsreserve for unionsordningen for handel med utslippskvoter for klimagasser – [EØS-notat](#)

32023R0957 Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2023/957 av 10. mai 2023 om endring av forordning (EU) 2015/757 for å inkludere sjøtransportvirksomhet i EUs ordning for handel med utslippskvoter og for å sikre overvåking, rapportering og verifisering av utslipp av ytterligere klimagasser og utslipp fra ytterligere typer skip – [EØS-notat](#)

KULTURDEPARTEMENTET

32019L0789 Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2019/789 av 17. april 2019 om fastsettelse av regler for utøvelsen av opphavsrett og nærstående rettigheter som får anvendelse på visse nettbaserte overføringer fra kringkastingsforetak og videresending av radio- og fjernsynsprogrammer, og om endring av rådsdirektiv 93/83/EØF

Gjennomføring av direktivet i norsk rett vil kreve endringer i åndsverkloven, og det tas derfor forbehold om Stortingets samtykke etter artikkel 103.

Status

Kulturdepartementet gjennomførte 11. oktober 2016 en høring av det opprinnelige forordningsforslaget fra Kommissjonen hos berørte instanser. Høringsfristen var 7. november 2016.

Direktivet ble endelig vedtatt i EU 17. april 2019 og publisert i Official Journal 17. mai 2019. Rettsakten er nå til vurdering i EØS/EFTA-statene.

Departementet planlegger en samlet gjennomføring av nett- og videresendingsdirektivet og digitalmarkedsdirektivet ((EU) 2019/790). Enkelte av bestemmelsene i digitalmarkedsdirektivet forutsetter tidlig involvering av berørte aktører. Kulturdepartementet sendte 18. desember 2020 ut en invitasjon til å komme med skriftlige innspill til gjennomføringen av direktivene. Departementet mottok innen fristen 26. mars 2021 ca. 50 innspill.

Kultur- og likestillingsdepartementet sendte 22. november 2023 et høringsnotat med forslag til gjennomføring i åndsverkloven mv. på alminnelig høring, med frist 15. mars 2024. På bakgrunn av høringen vil det deretter bli fremmet en Prop. LS til Stortinget.

Sammendrag av innhold

Nett- og videresendingsdirektivet ((EU) 2019/789) ble vedtatt 17. april 2019 og omhandler opphavsrettslige spørsmål i forbindelse med visse nettoverføringer samt videresending og annen distribusjon av radio- og fjernsynsprogrammer. Formålet med direktivet er å øke tilgangen til kringkastingsprogrammer fra andre medlemsstater ved å lette klarering av opphavsrettslig beskyttet innhold i slike programmer.

Samtidig med nett- og videresendingsdirektivet vedtok EU også direktiv (EU) 2019/790 om opphavsrett og nærstående rettigheter i det digitale indre marked, og om endring av direktiv 96/9/EF og 2001/29/EF (digitalmarkedsdirektivet). Begge disse direktivene utgjør en del av en "opphavsrettspakke" som ble foreslått av Kommissjonen den 14. september 2016, som en oppfølging

av strategi for det digitale indre marked ("DSM-strategien" (KOM(2015) 192) av 6. mai 2015), jf. KOM(2016) 593 og KOM (2016) 594.

Nett- og videresendingsdirektivet ble først foreslått av Kommisjonen som en forordning (KOM(2016) 594). På bakgrunn av trilogforhandlinger mellom Kommisjonen, Parlamentet og Rådet ble det foretatt en del endringer sammenlignet med det opprinnelige forslaget. Blant annet ble rettsakten omgjort fra en forordning til et direktiv, virkeområdet ble noe innsnevret, og det ble tatt inn regler om overføring av kringkastingsprogrammer ved "direkte injeksjon" (som ikke var med i Kommisjonens opprinnelige forslag).

I DSM-strategien ble det foreslått en rekke tiltak for å skape et digitalt indre marked for digitalt innhold og digitale tjenester. Det ble bl.a. varslet en reform av reglene om opphavsrett. I tillegg til nett- og videresendingsdirektivet og digitalmarkedsdirektivet, er også de øvrige forslagene i "opphavsrettspakken" under DSM-paraplyen nå vedtatt. Forordning (EU) 2017/1128 om portabilitet av nettbaserte innholdstjenester (portabilitetsforordningen) ble vedtatt 14. juni 2017, mens forordning (EU) 2017/1563 og direktiv (EU) 2017/1564 om gjennomføring av Marrakech-traktaten om tilgang til verk for personer som er blinde, har nedsatt synsevne eller har andre funksjonsnedsettelse som vanskeliggjør lesing ble vedtatt 13. september 2017. (Sistnevnte forordning omhandler forholdet mellom EU og tredjeland og er derfor ikke EØS-relevant.)

Nett- og videresendingsdirektivet har 13 artikler.

Artikkel 1 omhandler formålet med direktivet. Direktivet tar sikte på å fremme grensekryssende tilgang til radio- og fjernsynsprogrammer ved å lette klarering av opphavsrettslig beskyttet innhold i slike programmer. Direktivet regulerer opphavsrettslige spørsmål i forbindelse med visse nettoverføringer samt videresending og annen distribusjon av radio- og fjernsynsprogrammer.

Artikkel 2 inneholder direktivets definisjoner.

Artikkel 3 gir regler om anvendelse av det såkalte opprinnelseslandsprinsippet for tilknyttede nettbaserte tjenester ved overføring til allmennheten av et kringkastingsforetak eller under foretakets ansvar og kontroll. Tilgjengeliggjøring og bruk av slike tjenester skal med hensyn til utøvelse av opphavsretten anses å skje bare i medlemsstaten der kringkastingsforetaket har sitt hovedsete. For fjernsynsprogrammer gjelder dette imidlertid bare for nyhets- og aktualitetsprogrammer og kringkastingsforetakets fullfinansierte egenproduksjoner. Fjernsynssendinger av sportsbegivenheter og verk og andre vernede arbeider som inngår i slike sendinger, omfattes ikke av reglene.

Artikkel 4 gir regler om utøvelse av rettigheter til videresending for andre rettighetshavere enn kringkastingsforetak. Retten til å tillate eller forby videresending kan bare utøves gjennom en kollektiv forvaltningsorganisasjon.

Artikkel 5 fastsetter at artikkel 4 ikke gjelder for kringkastingsforetakenes rettigheter i kringkastingsprogrammene, uavhengig av om det dreier seg om foretakenes egne rettigheter eller rettigheter som er overført fra andre rettighetshavere. Når kringkastingsforetak og distributører innleder forhandlinger om tillatelse til videresending i henhold til direktivet, skal medlemsstatene sørge for at forhandlingene føres i god tro.

Artikkel 6 gir regler om mekling. Etter artikkelen skal det være mulig å innhente bistand fra én eller flere meklere om det ikke inngås avtale mellom den kollektive forvaltningsorganisasjonen og distributøren, eller kringkastingsforetaket og distributøren, om tillatelse til videresending av sendinger.

Artikkel 7 gir regler om videresending av en opprinnelig sending som først fant sted i samme medlemsstat. Medlemsstatene kan fastsette at reglene om videresending i dette direktivet og i satellitt- og kabeldirektivet (93/83/EØF) får anvendelse i tilfeller der både den opprinnelige sendingen og videresendingen finner sted på deres territorium.

Artikkel 8 gir regler om overføring av programmer ved såkalt «direkte injeksjon». Artikkelen regulerer situasjonen der et kringkastingsforetak overfører sine programbærende signaler til en signaldistributør i en lukket elektronisk forsendelse, uten samtidig selv å overføre signalene direkte til allmennheten, og signaldistributøren overfører signalene til allmennheten. I slike tilfeller fastsetter direktivet at kringkastingsforetaket og signaldistributøren skal anses for å delta i én enkelt overføring til allmennheten, som de skal innhente tillatelse til fra rettighetshaverne.

Artikkel 9 gjelder endring av definisjonen av videresending i kabel i satellitt- og kabeldirektivet artikkel 1 nr. 3.

Artikkel 10 til 13 er avsluttende bestemmelser, blant annet om overgangsregler, gjennomføringsfrist og ikrafttredelse.

Merknader

Direktivet er vedtatt med hjemmel i TEUV, særlig artikkel 53 nr. 1 og 62.

Rettslige konsekvenser

Gjennomføring av nett- og videresendingsdirektivet vil kreve endringer i åndsverkloven.

Norsk rett har i dag ikke regler som tilsvarer nett- og videresendingsdirektivets regulering om at opprinnelseslandsprinsippet i en viss utstrekning skal anvendes på kringkastingsforetaks tilknyttede nettbaserte tjenester. Det må derfor innføres regler om dette. I åndsverkloven § 57 er det regler om avtalelisens for tilgjengeliggjøring av audiovisuelle produksjoner og radiosendinger, og bestemmelsen omfatter også videresending av kringkastingsendinger. Det antas ikke å være nødvendig med nye lovregler om videresending, men det må presiseres at den gjeldende reguleringen også får anvendelse på såkalt «parallell» direkte injeksjon. Direktivets regulering av distribusjon av kringkastingsendinger ved såkalt «ren» direkte injeksjon bør imidlertid gjennomføres ved nye regler i åndsverkloven.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Gjennomføring av direktivet antas ikke å medføre vesentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for offentlige myndigheter.

En gjennomføring av nett- og videresendingsdirektivet vil kunne få enkelte økonomiske konsekvenser for rettighetshavere, kringkastere, distributører og andre aktører på TV-distribusjonsområdet, men disse antas å være begrensede.

Bestemmelsen om at opprinnelseslandsprinsippet i en viss utstrekning også skal gjelde for kringkastingsforetaks tilknyttede nettbaserte tjenester, antas å kunne bety at innholdet i slike tjenester i større grad kan bli tilgjengelig over landegrensene innen EØS-området, noe som vil øke tilgangen til innholdet. Vederlaget til rettighetshavere til innholdet i sendingene antas ikke å bli påvirket negativt, siden det ved vederlagsfastsettelsen blant annet skal tas hensyn til den totale størrelsen på publikum som har tilgang til tjenesten. Kanskje kan den forenklede klareringsmekanismen også medføre at innholdet vil klareres for slik bruk i større grad enn i dag, slik at vederlaget vil påvirkes positivt.

Bestemmelsen om videresending av verk i kringkastingsendinger, innebærer at distributørens overføring ved såkalt «parallell» direkte injeksjon skal anses som en videresending. Dette antas å bety at en større del av vederlaget enn i dag vil forvaltes kollektivt gjennom godkjent organisasjon. Det er mer usikkert hvordan bestemmelsen om såkalt «ren» direkte injeksjon eventuelt vil påvirke betalingsstrømmene.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten har vært behandlet i Spesialutvalget for immaterialrett, som har funnet den EØS-relevant og akseptabel.

Vurdering

Direktivet vurderes som EØS-relevant. Nett- og videresendingsdirektivet vil kunne føre til økt tilgang til kringkastingsprogrammer over landegrensene og forenklet klarering av innholdet i slike programmer. Dette vil være positivt for både norske forbrukere, rettighetshavere og distributører. At direktivet søker å løse opphavsrettslige utfordringer i lys av grensekryssende bruk og ny teknologi, vurderes å være i tråd med norsk politikk på området.

32019L0790 Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2019/790 av 17. april 2019 om opphavsrett og nærstående rettigheter i det digitale indre marked, og om endring av direktiv 96/9/EF og 2001/29/EF

Gjennomføring av direktivet i norsk rett vil kreve endringer i åndsverkloven mv. og forskrift til åndsverkloven og det tas derfor forbehold om Stortingets samtykke etter artikkel 103.

Status

Kulturdepartementet gjennomførte 11. oktober 2016 en høring av direktivforslaget hos berørte instanser. Høringsfristen var 7. november 2016.

Direktivet ble endelig vedtatt i EU 17. april 2019 og publisert i Official Journal 17. mai 2019. Rettsakten er nå til vurdering i EØS/EFTA-statene.

Departementet planlegger en samlet gjennomføring av digitalmarkedsdirektivet og nett- og videresendingsdirektivet ((EU) 2019/789). Enkelte av bestemmelsene i digitalmarkedsdirektivet forutsetter tidlig involvering av berørte aktører. Kulturdepartementet sendte 18. desember 2020 ut en invitasjon til å komme med skriftlige innspill til gjennomføringen av direktivene. Departementet mottok innen fristen 26. mars 2021 ca. 50 innspill.

Kultur- og likestillingsdepartementet sendte 22. november 2023 et høringsnotat med forslag til gjennomføring i åndsverkloven mv. på alminnelig høring, med frist 15. mars 2024. På bakgrunn av høringen vil det deretter bli fremmet en Prop. LS til Stortinget.

Sammendrag av innhold

Digitalmarkedsdirektivet ((EU) 2019/790) ble vedtatt 17. april 2019 og har som formål å gjennomføre en ytterligere harmonisering av lovgivningen om opphavsrett og nærstående rettigheter i det indre marked, særlig når det gjelder digital og grensekryssende bruk av beskyttet innhold. Direktivet inneholder de mest omfattende samlede endringene i EUs opphavsrettsregulering siden opphavsrettsdirektivet (2001/29/EU) fra 2001. Direktivet inneholder bl.a. nye unntaksbestemmelser (avgrensingsregler) for undervisningsinstitusjoner, forskningsinstitusjoner og kulturarvinstitusjoner som bibliotek og museer. I direktivet er det også en generell bestemmelse om avtalelisensordninger. Videre inneholder direktivet regler om tvisteløsning for tilbydere av på-forespørstjenester, nye rettigheter for utgivere av pressepublikasjoner, regler om forholdet mellom plattformtilbydere og rettighetshavere når det gjelder brukeropplastet innhold og regler som skal sikre rimelig vederlag til opphavere og utøvende kunstnere.

Samtidig med digitalmarkedsdirektivet vedtok EU også direktiv (EU) 2019/789 om fastsettelse av regler for utøvelsen av opphavsrett og nærstående rettigheter som får anvendelse på visse nettbaserte overføringer fra kringkastingsforetak og videresending av radio- og

fjernsynsprogrammer, og om endring av rådsdirektiv 93/83/EØF (nett- og videresendingsdirektivet). Begge disse direktivene utgjør en del av en "opphavsrettspakke" som ble foreslått av Kommisjonen den 14. september 2016, som en oppfølging av strategi for det digitale indre marked ("DSM-strategien" (KOM(2015) 192) av 6. mai 2015), jf. KOM(2016) 593 og KOM (2016) 594.

I DSM-strategien ble det foreslått en rekke tiltak for å skape et digitalt indre marked for digitalt innhold og digitale tjenester. Det ble bl.a. varslet en reform av reglene om opphavsrett. I tillegg til digitalmarkedsdirektivet og nett- og videresendingsdirektivet, er også de øvrige forslagene i "opphavsrettspakken" under DSM-paraplyen nå vedtatt. Forordning (EU) 2017/1128 om portabilitet av nettbaserte innholdstjenester (portabilitetsforordningen) ble vedtatt 14. juni 2017, mens forordning (EU) 2017/1563 og direktiv (EU) 2017/1564 om gjennomføring av Marrakech-traktaten om tilgang til verk for syns- og lesehemmede ble vedtatt 13. september 2017. (Sistnevnte forordning omhandler forholdet mellom EU og tredjeland og er derfor ikke EØS-relevant.)

Digitalmarkedsdirektivet har 32 artikler fordelt på fem hovedavsnitt, eller avdelinger.

Avdeling I (artikkel 1 og 2) inneholder alminnelige bestemmelser.

Artikkel 1 presiserer formål og virkeområdet til direktivet, som skal føre til en ytterligere harmonisering av EUs lovgivning om opphavsrett og nærstående rettigheter innenfor det indre markedet, særlig når det gjelder digital og grensekryssende bruk av beskyttet innhold.

Artikkel 2 inneholder direktivets definisjoner.

Avdeling II (artikkel 3 til 7) inneholder blant annet nye unntak fra den opphavsrettslige eneretten tilpasset et digitalt og grensekryssende miljø.

Artikkel 3 regulerer tekst- og datautvinning til forskningsformål. Et mer generelt unntak for tekst- og datautvinning finnes i artikkel 4. Dette unntaket forutsetter at rettighetshaveren ikke uttrykkelig har nedlagt forbud mot slik bruk.

I artikkel 5 er det en bestemmelse om ikke-kommersiell bruk av verk og andre vernede arbeider i digitale og grensekryssende opplæringsvirksomhet.

Artikkel 6 regulerer at kulturarvinstitusjoner til bevaringsformål skal kunne fremstille kopier av alle former for verk og arbeider som er permanente i deres samlinger.

Artikkel 7 fastslår at avtalebestemmelser i strid med unntakene fastsatt i artikkel 3, 5 og 6 ikke kan håndheves. Bestemmelsen fastsetter videre at unntakene i artikkel 3 til 6 er underlagt visse av de samme reglene i opphavsrettsdirektivet (2001/29/EF), som de andre opphavsrettslige unntakene.

Avdeling III (artikkel 8 til 14) omhandler tiltak som skal forbedre lisenspraksis og sikre bredere tilgang til innhold.

Kapittel 1 (artikkel 8 til 11) inneholder regler om bruk av verk som ikke lenger er i handelen. Artikkel 8 gir anvisning på en form for avtalelisensordning som kulturarvinstitusjoner kan benytte for klarering av slike verk. Dette betyr at dersom det inngås en avtale med en representativ kollektiv forvaltningsorganisasjon, blir avtalen utvidet til også å gjelde de rettighetshavere som ikke er medlem av organisasjonen. Bestemmelsene inneholder visse krav til den kollektive forvaltningsorganisasjonen og regler om hvordan ordningen skal fungere i praksis. For de situasjonene hvor det ikke eksisterer noen kollektiv forvaltningsorganisasjon som oppfyller vilkårene til å inngå en avtalelisensavtale om de aktuelle verkene, skal det fastsettes et unntak eller en avgrensning om bruk under visse vilkår.

Under visse vilkår åpnes det i artikkel 9 også for grensekryssende bruk av slike verk. I artikkel 10 fastsettes det krav til visse informasjonstiltak som blant annet har til formål å identifisere verk som er omfattet av avtalelisensen. Etter artikkel 11 skal medlemsstatene sørge for at rettighetshavere, kollektive forvaltningsorganisasjoner og kulturarvinstitusjoner konsulteres i forbindelse med visse krav som fastsettes i henhold til artikkel 8. I tillegg skal det legges til rette for løpende dialog mellom berørte parter om bruken etter bestemmelsen.

Kapittel 2 (artikkel 12) omhandler tiltak for å fremme kollektiv lisensiering. Artikkel 12 er en generell bestemmelse som fastsetter krav til blant annet nasjonale avtalelisensordninger.

Kapittel 3 (artikkel 13) omhandler tilgang og tilgjengelighet til audiovisuelle verk på-forespørsel. Bestemmelsen forplikter medlemsstatene til å etablere en forhandlingsordning som kan bistå når rettighetshavere og brukere ikke blir enige om avtaler om rettigheter til på-forespørselbruk av audiovisuelle verk.

Kapittel 4 (artikkel 14) omhandler verk av billedkunst hvor vernetiden er utløpt. Bestemmelsen regulerer at alt materiale som stammer fra eksemplarframstillingen av et slikt verk skal unntas opphavsrett eller nærstående rettigheter, med mindre materialet er originalt i den forstand at det er opphavers egen intellektuelle frembringelse.

Avdeling IV (artikkel 15 til 23) inneholder ulike tiltak for å skape et velfungerende marked for opphavsrett.

Kapittel 1 (artikkel 15 og 16) gjelder rettigheter i publikasjoner. Artikkel 15 inneholder en bestemmelse om en ny enerett for utgivere av pressepublikasjoner. Utgiveres rett gjelder nettbasert bruk, og vernetiden varer i to år etter utgivelsen av pressepublikasjonen. Den nye eneretten skal ikke påvirke rettighetene til opphavere og andre rettighetshavere når det gjelder verk og andre arbeider som inngår i pressepublikasjonen. Bestemmelsen gjelder ikke for privat eller ikke-kommersiell bruk av pressepublikasjoner som foretas av enkeltbrukere, bruk av hyperlenker og bruk av enkelte ord eller meget korte utdrag av publikasjonen. Artikkel 16 har bestemmelser om at også utgiverne kan få ta del i eventuelle ordninger som medlemsstatene har om rimelig kompensasjon for opphavsrettslige unntaksregler.

Kapittel 2 (artikkel 17) gjelder enkelte former for bruk av beskyttet innhold via nettbaserte tjenester. Artikkel 17 pålegger tilbydere av nettbaserte innholdsdelingstjenester, dvs. plattformer som lagrer og gir tilgang til store mengder brukeropplastet verk og annet beskyttet materiale, i større grad enn i dag ansvar for at innholdet er klarert. Tilbyderne skal også på andre måter hindre ulovlig bruk.

Bestemmelsen slår fast at tilbyderne foretar en overføring til allmennheten når de gir allmennheten tilgang til brukeropplastet innhold, og at tilbyderen derfor plikter å innhente tillatelse til denne bruken, f.eks. gjennom en lisensavtale. Ansvarsfrihetsreglene i e-handelsdirektivet (2000/31/EF) artikkel 14 gjelder ikke for situasjoner som er omfattet av bestemmelsen. Digitalmarkedsdirektivet artikkel 17 oppstiller likevel alternative krav til når tilbyderen kan bli ansvarfri i de tilfellene det ikke er innhentet tillatelse eller lisens. Blant annet stilles det krav til at tilbyderen har gjort sitt beste for å innhente tillatelse, handlet hurtig og fjernet innhold når rettighetshaveren har gjort tilbyderen oppmerksom på ulovlig innhold.

Bestemmelsen har også mindre byrdefulle regler for mindre tilbydere (målt etter omsetning) og strengere regler for store (målt etter antall treff). Det presiseres videre at bestemmelsen ikke må føre til blokkering av innhold som ikke krenker opphavsrett eller nærstående rettigheter, f.eks. hvis bruken er omfattet av en unntaksbestemmelse (f.eks. sitat, parodi mv.). Videre presiseres det at bestemmelsen ikke medfører noen generell overvåkningsplikt. Tilbyderne pålegges også å innføre effektive og hurtige klageprosedyrer. Medlemsstatene skal også sikre at det finnes utenrettslige ordninger for tvisteløsning.

Kapittel 3 (artikkel 18 til 23) inneholder regler om rimelig vederlag til opphavere og utøvende kunstnere i avtaler om kommersiell bruk. Et generelt prinsipp om rimelig vederlag fremgår av artikkel 18. Artikkel 19 pålegger erververe av rettigheter en opplysningsplikt til regelmessig å gi oppdaterte, relevante og uttømmende opplysninger til opphaver eller den utøvende kunstneren om bruken av verket eller arbeidet. I artikkel 20 er det en bestemmelse om en avtalejusteringsordning som i visse tilfeller åpner for reforhandling av kontrakter, dersom det viser seg at det opprinnelige vederlaget var urimelig lavt sammenlignet med de inntekter verket eller arbeidet genererer. Av artikkel 21 fremgår det at medlemsstatene skal bestemme at tvister vedrørende artikkel 19 og 20 skal kunne forelegges en frivillig alternativ tvisteløsningsordning. Artikkel 22 har regler som sikrer opphavere en rett til tilbakekalling dersom et verk ikke utnyttes innen rimelig tid.

Etter artikkel 23 kan ikke avtalebestemmelser som hindrer overholdelse av bestemmelsene i artikkel 19, 20 og 21 håndheves overfor opphavere og utøvende kunstnere.

Avdeling V (artikkel 24 til 32) inneholder avsluttende bestemmelser, blant annet om endringer av andre direktiv, om overgangsregler, gjennomføringsfrist og ikrafttredelse.

Merknader

Direktivet er vedtatt med hjemmel i TEUV artikkel 53, 62 og 114.

Rettslige konsekvenser

Gjennomføring av digitalmarkedsdirektivet vil kreve en rekke endringer i åndsverkloven mv. og forskrift til åndsverkloven.

Direktivet inneholder bestemmelser på flere forskjellige områder innenfor opphavsretten. I Norge er det i gjeldende rett en del regulering som helt eller delvis antas å oppfylle kravene i direktivet.

Adgang til tekst- og datautvinning for forskningsformål (artikkel 3) dekkes i noe grad av forskrift til åndsverkloven § 1-4, hvor det oppstilles en adgang for undervisnings- og forskingsinstitusjoner til å fremstille eksemplarer for forskningsformål etter søknad. Det bør likevel innføres en egen bestemmelse om tekst- og datautvinning for forskningsformål for å gjennomføre artikkelen på korrekt måte. Når det gjelder utnyttelse av verk og andre frembringelser i digital og grenseoverskridende undervisning (artikkel 5), dekkes dette i dag i noe grad av en fribruksbestemmelse og en avtalelisensbestemmelse om bruk av verk i undervisningsvirksomhet, men fribruksbestemmelsen må justeres og det grensekryssende elementet må innføres i loven.

Videre er kravene i direktivet til unntak for eksemplarfremstilling for å bevare kulturarven (artikkel 6) langt på vei i tråd med bestemmelsen i forskrift til åndsverkloven § 1-3. Det vil likevel være behov for noen justeringer i forskriftsbestemmelsen. Når det gjelder bestemmelsene som omhandler verk som ikke lenger er i handelen (artikkel 8 til 11) kan dette, i alle fall når det gjelder bruk innenfor Norges grenser, delvis dekkes av avtalelisensbestemmelsen i åndsverkloven § 50 om bruk av verk i arkiv, bibliotek og museer. For at loven skal være i overensstemmelse med direktivet bør det imidlertid innføres egne bestemmelser om bruk av verk som er ute av handelen. Direktivets krav til registrering av opplysninger om undersøkelser av om verkene fremdeles er i handel og om bruken av dem må innføres i nye forskriftsbestemmelser.

Mange av de kravene som stilles til nasjonale avtalelisensordninger (artikkel 12) følger allerede av åndsverkloven § 63, men det vil være behov for visse mindre justeringer for å oppfylle direktivkravene. Direktivet stiller blant annet krav om en generell forbudsrett, mens åndsverkloven

bare åpner for dette ved generell avtalelisens, jf. § 63 andre ledd, og avtalelisens for audiovisuelle produksjoner, jf. § 57.

Prinsippet om passende og forholdsmessig vederlag (artikkel 18) tilsvarer i stor grad bestemmelsen om rimelig vederlag i åndsverkloven § 69, og det antas ikke å være behov for endringer for å gjennomføre denne direktivforpliktelsen.

Videre er det flere bestemmelser i digitalmarkedsdirektivet hvor det ikke finnes tilsvarende bestemmelser i åndsverkloven.

Artikkel 4 gir en generell rett til tekst- og datautvinning. Gjennomføring av denne bestemmelsen vil kreve endringer i åndsverkloven.

Artikkel 14 regulerer gjengivelse av billedkunst som ikke er vernet av opphavsrett. Gjennomføring av denne bestemmelsen vil kreve endringer i åndsverkloven.

Artikkel 20 gir en rett til å kreve reforhandling av inngåtte avtaler (avtalejustering), blant annet som følge av etterfølgende forhold. Åndsverkloven har ingen slik bestemmelse. I avtaleloven § 36 er det imidlertid en alminnelig lempningsregel. Det antas likevel å være behov for å etablere en ny bestemmelse om avtalejustering i åndsverkloven.

Artikkel 22 gir regler om rett til tilbakekalling ved manglende bruk. Åndsverkloven inneholder ingen generell regulering av erververs plikt til å utnytte ervervet opphavsrett eller generelle bestemmelser om rett til å heve en avtale dersom erververen ikke utnytter rettighetene. Ved gjennomføring av bestemmelsen vil det være behov for endringer i åndsverkloven.

For øvrige bestemmelser i direktivet, blant annet den nye eneretten for pressepublikasjoner (artikkel 15), plattformansvaret som stiller krav til tilbydere av nettbaserte innholdsdelingstjenester (artikkel 17) og opplysningsplikt om bruk av rettigheter (artikkel 19), finnes det ikke tilsvarende i gjeldende norsk lovgivning. Gjennomføring av disse bestemmelsene vil derfor kreve endringer i åndsverkloven. Det samme gjelder forpliktelsene i artikkel 13 og 21, som stiller krav til at det skal finnes alternative tvisteløsningsordninger.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Gjennomføring av direktivet antas ikke å medføre vesentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for offentlige myndigheter.

For forsknings- og undervisningsinstitusjoner og kulturarvinstitusjoner vil gjennomføring av digitalmarkedsdirektivets bestemmelser om tekst- og datautvinning, bevaring av kulturarvsmateriale og bruk av verk som ikke lenger er i handelen åpne for enklere tilgang til og bruk av digitale verk og vernede arbeider. Dette vil ha positive konsekvenser for disse institusjonene.

Gjennomføring av bestemmelsene i digitalmarkedsdirektivet om opplysningsplikt, avtalejustering og tilbakekallsrett vil ha begrensede økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige. NRK er imidlertid finansiert av det offentlige og vil omfattes av de nye reglene. Det antas at NRK vil kunne få noe økte utgifter særlig knyttet til den nye opplysningsplikten.

Gjennomføring av direktivet vil medføre enkelte økonomiske og administrative konsekvenser for private aktører.

Nye bestemmelser om tekst- og datautvinning i digitalmarkedsdirektivet kan være positivt for private aktører som ønsker å benytte slike prosesser på lovlig tilgjengelig materiale. Samtidig kan det innebære både en administrativ og økonomisk kostnad for rettighetshavere hvis de benytter muligheten til å forby at deres verk og arbeider benyttes til tekst- og datautvinning.

Økt adgang til grensekryssende bruk av kulturarvsmateriale og undervisningsinstitusjonenes bruk av verk og arbeider i sikre digitale miljøer antas å være positivt for brukerne.

Den nye eneretten til utgivere av pressepublikasjoner har som formål å forenkle muligheten til å håndheve og lisensiere rettigheter i slike utgivelser. De økonomiske og administrative følgene av den nye rettigheten er usikre, men det antas at bestemmelsen kan bidra til at partene i større grad vil fremforhandle løsninger for informasjonssamfunnstjenestenes nettbaserte bruk av pressepublikasjoner. Dette vil være positivt for både utgivere og brukere.

Gjennomføringen av bestemmelsen om ansvaret for tilbydere av innholdsdelingstjenester, antas å ha negative økonomiske og administrative konsekvenser for disse tilbyderne. Tilbyderne pålegges et selvstendig ansvar for innhold brukerne deres laster opp på tjenesten, og må i større grad enn i dag sørge for klarering av innhold med rettighetshaverne eller foreta andre handleplikter for ikke å komme i ansvar. For rettighetshaverne antas bestemmelsen å ha positive økonomiske konsekvenser. I den grad bestemmelsen fører til en økning i klarert innhold på disse tjenestene, vil dette kunne gi økte inntekter for rettighetshaverne. For brukerne av nettbaserte innholdsdelingstjenester antas det at bestemmelsen i enkelte tilfeller kan ha negative konsekvenser ved at innhold de laster opp på tjenestene kan bli fjernet. Direktivets ordning innebærer også en viss risiko for at også lovlig innhold gjennom tilbyderens tekniske systemer kan bli filtrert bort.

Digitalmarkedsdirektivets bestemmelser om opplysningsplikt, avtalejustering og rett til tilbakekalling har som formål å styrke opphavernes og de utøvende kunstneres avtalerettslige

forhandlingsposisjon. Særlig opplysningsplikt for erververe av rettigheter og opphavers og utøvende kunstners adgang til å kreve justering av avtalt vederlag, vil kunne bidra til å styrke den økonomiske stillingen til opphavere og utøvende kunstnere. For de fleste kommersielle brukere (erververe) av opphavs- og utøverrettigheter, for eksempel produsenter, plateselskaper, forlag, kringkastere og tilbydere av strømmetjenester, vil bestemmelsene kunne medføre økte administrative og økonomiske kostnader. Det må antas at overholdelse av opplysningsplikten vil medføre utgifter for erververne i form av ressurser til administrasjon, samt investeringer i nye løsninger og systemer for rapportering.

Sakkyndige instansers merknader

Rettsakten har vært behandlet i Spesialutvalget for immaterialrett, som har funnet den EØS-relevant og akseptabel.

Vurdering

Direktivet vurderes som EØS-relevant og akseptabelt. Digitalmarkedsdirektivet innebærer en ytterligere harmonisering av lovgivningen om opphavsrett og nærstående rettigheter, særlig når det gjelder digital og grensekryssende bruk. Overordnet antas dette å ha positive konsekvenser for både forbrukere, rettighetshavere og tilbydere av innholdstjenester. Flere av bestemmelsene innebærer en styrking av rettighetshavernes rettigheter. At digitalmarkedsdirektivet klargjør ansvaret for tilbydere av nettbaserte innholdsdelingstjenester, anses positivt og har lenge vært etterlyst av norske rettighetshavere. Direktivet søker å løse opphavsrettslige utfordringer i lys av grensekryssende bruk og ny teknologi. Dette vurderes å være i tråd med norsk politikk på området. Det anses også positivt at avtalelisens eksplisitt anerkjennes som en løsning som kan benyttes for rettighetsklarering.

NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENTET

32009R0391 Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 391/2009 av 23. april 2009 om felles regler og standarder for organisasjoner som skal inspisere og besikte skip (omarbeiding)

Innlemmelse av forordningen medfører myndighetsoverføring til EFTAs overvåkingsorgan (ESA) og krever Stortingets samtykke etter Grunnloven § 26 annet ledd. Videre krever gjennomføringen lovendring og det tas derfor forbehold om Stortingets samtykke, jf. artikkel 103.

Status

Rettsakten ble vedtatt av Parlamentet og Rådet 23. April 2009 og publisert 28. mai 2009. Rettsakten trådte i kraft i EU 17. juni 2009.

Sammendrag av innhold

Forordning (EF) 391/2009 skal forsterke kontrollsystemet med anerkjente klasseselskap som fører tilsyn med skip på vegne av nasjonale sjøfartsadministrasjoner. Innlemmelse av forordningen innebærer blant annet at EFTAs overvåkingsorgan ESA tillegges myndighet til å ilegge klasseselskap økonomiske sanksjoner for grove og/eller gjentakende overtredelse av det aktuelle regelverket.

Forordningen henger sammen med direktiv 2009/15/EF om felles regler og standarder for organisasjoner som skal inspisere og besikte skip og om relevante aktiviteter i sjøfartsadministrasjoner.

Innholdet i de to rettsaktene er i stor grad en videreføring av reglene i direktiv 94/57/EF som endret ved direktiv 97/58, direktiv 2001/105 og direktiv 2002/84, som allerede er innlemmet i EØS-avtalen, med unntak av noen tilleggsbestemmelser herunder artikkel 6 om økonomisk sanksjonering av anerkjente klasseselskap.

Forordningen gir Kommisjonen myndighet til å ilegge anerkjente klasseselskap økonomiske sanksjoner i form av overtredelsesgebyr eller tvangsmulkt, jf. artikkel 6 nr. 1 og nr. 2. Etter direktiv 94/57/EF var den eneste sanksjonsmuligheten overfor et klasseselskap å tilbaketrekke godkjenningen. Innføring av bøter og tvangsmulkt representerer således en mildere sanksjonsform slik at man i større grad får en gradering av sanksjonsmulighetene. Som følge av EØS-avtalens to-pilarsystem, vil myndigheten som forordningen legger til Kommisjonen, legges til EFTAs overvåkingsorgan ESA i EFTA-pilaren. Dette fremgår av tilpasningsteksten som EU og EFTA-landene har blitt enige om. Ved å legge myndigheten til ESA vil man blant annet i mest mulig grad speile det systemet som er etablert på EU-siden, og sikre en enhetlig bøteleggingspraksis innen hele EØS-området. ESAs myndighet til å ilegge økonomiske sanksjoner, jf. forordningen artikkel 6, vil gjennomføres ved endring i Lov om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven).

Innlemmelse av forordningen medfører myndighetsoverføring til EFTAs overvåkingsorgan (ESA) og krever Stortingets samtykke etter Grunnloven § 26 annet ledd. Videre krever gjennomføringen lovendring og det tas derfor forbehold om Stortingets samtykke ved innlemmelse av forordningen i EØS-avtalen, jf. artikkel 103.

Nærmere om rettsakten

Forordningen viderefører felles regler og standarder for anerkjente classeselskap som fører tilsyn med skip på vegne av nasjonale sjøfartsadministrasjoner i direktiv 94/57/EF, som allerede er innlemmet i EØS-avtalen. Utgangspunktet er at Sjøfartsdirektoratet fører tilsyn med norskflaggede skip og utenlandske skip i norske farvann, men inspeksjoner og tilsyn kan imidlertid delegeres til såkalte anerkjente classeselskap. Ved direktiv 94/57/EF ble det fastsatt felles regler og standarder for organisasjoner som skal føre tilsyn med skip på vegne av nasjonale sjøfartsadministrasjoner, og det ble etablert en ordning med godkjenning på fellesskapsnivå i EU der Kommisjonen anerkjenner classeselskap som kan bli delegert myndighet til å føre tilsyn på vegne av sjøfartsadministrasjonene.

Forordningen viderefører eksisterende regler for å anerkjenne classeselskaper, men har til hensikt å forsterke kontrollsystemet slik at classeselskapene oppfyller høye kvalitetskrav for å kunne føre tilsyn med at skip oppfyller gjeldende miljø- og sikkerhetskrav. Forordningen skal således bidra til å sikre at det etableres en felles profesjonell standard for classeselskapene som fører tilsyn på vegne av sjøfartsadministrasjoner.

Forordningen regulerer classeselskapenes rettigheter og plikter i forhold til anerkjenning på fellesskapsnivå. Pliktsubjektet i forordningen er derfor hovedsakelig classeselskapene.

Artikkel 3 og 4 jf. vedlegg I angir hvilke krav classeselskapene skal oppfylle for å få og beholde en anerkjenning, samt prosedyreregler for nye anerkjennelser. Artikkel 8 fastslår at det skal gjennomføres periodevise vurderinger av de classeselskapene som er anerkjent.

Nytt i forordningen (til forskjell fra bestemmelser inntatt i direktiv 94/57) er at Kommisjonens kompetanse utvides og/eller presiseres, jf. artiklene 5, 6, 7 og 9. Artikkel 5 gjelder adgangen til å gi pålegg, artikkel 6 gjelder adgangen til å gi tvangsmulkt og gebyr og artikkel 7 gjelder tilbaketrekking av anerkjennelsen.

Nytt i forordningen er at den også inntar materielle bestemmelser om classeselskapenes plikt til å gjøre informasjon tilgjengelig for Kommisjonen, (artikkel 9), plikt til konsultasjoner og under gitte forutsetninger, gjensidig anerkjennelse av classesertifikater (artikkel 10).

Videre pålegger forordningens artikkel 11 klasseselskapene om innen 17. juni 2011 å opprette et uavhengig organ som skal forestå vurdering og sertifisering av klasseselskapene iht. internasjonale kvalitetsstandarder (QACE).

Forordningens artikkel 14 hjemler Kommisjonens adgang til å bestemme hvilke kriterier som skal legges til grunn for å måle klasseselskapers arbeidsinnsats, herunder effektiviteten av selskapenes regler og prosedyrer. Slike kriterier er allerede utarbeidet og er vedtatt gjennom Kommisjonens vedtak 2009/491/EC av 16. juni 2009.

Klasseselskaper som allerede er anerkjent etter direktiv 94/57 skal fortsette å være det under forordning 391/2009, jf. artikkel 15.

Særlig om artikkel 6

Som nevnt gir forordningen Kommisjonen myndighet til å ilegge anerkjente klasseselskap økonomiske sanksjoner i form av overtredelsesgebyr eller tvangsmulkt, jf. artikkel 6 nr. 1 og nr. 2.

I henhold til artikkel 6 nr. 1 bokstav a) kan Kommisjonen ilegge et anerkjent klasseselskap overtredelsesgebyr dersom organisasjonen ved grove eller gjentatte brudd ikke overholder minimumskravene som følger av vedlegg 1 til forordningen eller kravene som følger av artikkel 8 nr. 4, artikkel 9, artikkel 10 og artikkel 11. Artiklene forsterker kontrollsystemet med klasseselskapene og innfører en bidragsplikt for at kontrollen skal kunne gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte, og en samarbeidsplikt med andre klasseselskaper for å sikre en ensartet og harmonisert praksis. Videre følger det av samme bestemmelse at Kommisjonen kan ilegge overtredelsesgebyr dersom den manglende utføringen er uttrykk for alvorlige mangler i organisasjonens struktur, systemer, prosedyrer eller interne kontrollrutiner.

Etter artikkel 6 nr. 1 bokstav b) kan Kommisjonen ilegge et anerkjent klasseselskap overtredelsesgebyr hvis organisasjonen med forsett har gitt Kommisjonen feil, ufullstendige eller villedende opplysninger i forbindelse med Kommisjonens regelmessige vurdering av organisasjonen, jf. artikkel 8 nr. 1, eller på annen måte hindret Kommisjonen i å gjennomføre denne vurderingen.

I tillegg kan Kommisjonen etter artikkel 6 nr. 2 ilegge et anerkjent klasseselskap tvangsmulkt, dersom organisasjonen ikke gjennomfører forebyggende og utbedrende tiltak som Kommisjonen har pålagt dem, eller gjennomfører dem med uberettiget forsinkelse, inntil de pålagte tiltakene er gjennomført fullt ut.

Ved utmåling av overtredelsesgebyr og tvangsmulkt, jf. artikkel 6 nr. 3, skal det legges vekt på preventive hensyn, at gebyrer skal stå i rimelig forhold til overtredelsens grovhet og klasseselskapets økonomiske situasjon. Videre skal det tas hensyn til i hvilken grad den aktuelle overtredelsen har hatt

satt sikkerheten eller miljøet i fare. Overtredelsesgebyr og tvangsmulkt kan først ilegges etter at klaseselskapet har fått anledning til å uttale seg, jf. artikkel 6 nr. 3.

EU-domstolen kan overprøve Kommisjonens fastsettelse av overtredelsesgebyr/tvangsmulkt, jf. artikkel 6 nr. 4.

Vurdering

Forordningen skal bidra til å sikre at det etableres en felles og ensartet profesjonell standard for klaseselskap som fører tilsyn med skip på vegne av sjøfartsadministrasjoner. Innlemmelse av forordningen vil sikre rettfærdig konkurranse i EU/EØS blant klaseselskapene. Dersom et klaseselskap ikke overholder gjeldende krav, vurderes det som viktig å kunne adressere dette på en rask, effektiv og proporsjonal måte. Formålet er å redusere risikoen for at mangelen utgjør en fare for sikkerhet og miljø på et tidlig tidspunkt. Forordningens innføring av en hjemmel til å kunne ilegge overtredelsesgebyr og tvangsmulkt, vurderes å være effektive virkemidler for å sikre at gjeldende krav overholdes. Utmålingen og prosessen i forkant av en eventuell illeggelse av overtredelsesgebyr og tvangsmulkt, ivaretar grunnleggende rettigheter og sikrer at klaseselskapet blir hørt underveis i prosessen.

Artikkel 6

I henhold til artikkel 3 i forordning 391/2009 skal medlemsstater som ønsker å autorisere et klaseselskap til å utføre tilsynsoppgaver på sine vegne, som ikke allerede er anerkjent som klaseselskap innen EU, anmode Kommisjonen om å igangsette en evalueringsprosess for å vurdere om det aktuelle selskapet oppfyller vilkårene for å bli et anerkjent klaseselskap. En slik beslutning skal tas gjennom en komitologiprosedyre, jf. artikkel 3(3) og 4(1). Dette systemet er en ren videreføring av artikkel 4 i direktiv 94/57/EF som endret. Det er per i dag 11 anerkjente klaseselskap innenfor EØS-området som myndighetene i de respektive EØS-landene kan autorisere til å utføre tilsynsoppgaver på sine vegne. Disse klaseselskapene er alle anerkjent innenfor EU-pilaren og et eventuelt sanksjonsvedtak vil her ligge hos Kommisjonen. De 11 selskapene som i dag er anerkjent som klaseselskap er de store verdensomspennende klaseselskapene, og det har vært liten endring i dette antallet klaseselskap de senere årene. EØS/EFTA-landene har så langt ikke fremmet forslag om godkjenning av klaseselskap.

Når det gjelder praktiske implikasjoner av systemet med overtredelsesgebyr eller tvangsmulkt på EFTA-siden for aktuelle klaseselskap vurderes dette til å være svært begrenset. Det vil kun bli aktuelt for ESA å ilegge et klaseselskap et overtredelsesgebyr eller tvangsmulkt dersom Norge i fremtiden skulle ønske å autorisere et klaseselskap som ikke allerede har EU/EØS godkjenning. En slik godkjenning skal gjøres i EFTA-pilaren, jf. artikkel 3 i forordning 391/2009. DNV er den eneste norske virksomheten innenfor feltet, og er allerede anerkjent innen EU/EØS via Danmark. DNV er derfor allerede omfattet av regelverket. Innlemmelse av forordningen i EØS-avtalen vurderes ikke å få ytterligere konsekvenser for DNV. Slik situasjonen er i dag anses det som lite sannsynlig at Norge vil søke autorisasjon av klaseselskaper. En eventuell godkjenning innen EFTA-pilaren vil kun gi grunnlag for autorisering i EØS EFTA-landene. Basert på dette er det rimelig å anta at eventuelle nye

klaseselskap i stedet vil søke om anerkjennelse igjennom et EU-land for å sikre at man kan operere på et større marked.

Ved innlemmelsen av forordningen i EØS-avtalen har artikkel 6 reist to prinsipielle spørsmål:

Hvem skal gis myndighet til å ilegge økonomiske sanksjoner iht. artikkel 6?

Skal Stortingets samtykke innhentes etter Grunnlovens § 26 annet ledd?

Hvem skal gis myndighet til å ilegge økonomiske sanksjoner iht. artikkel 6?

Utgangspunktet innenfor EØS-avtalens virkeområde er at ESA skal inneha Kommisjonens funksjoner og EFTA domstolens myndighet skal speile EU-domstolen. Dette gjenspeiles i EØS-avtalens del VII om institusjonelle bestemmelser, jf. artikkel 108. Vedtak fattet av EØS/EFTA organ skal imidlertid etter EØS-avtalen i utgangspunktet ikke ha direkte virkning for rettssubjekter i Norge. En slik utvidelse av kompetanse vil kreve særskilt beslutning.

Som følge av EØS-avtalens to-pilarsystem, vil myndigheten som forordningen legger til Kommisjonen, legges til EFTAs overvåkningsorgan ESA i EFTA-pilaren. Dette fremgår av tilpasningsteksten som EU og EFTA-landene har blitt enige om. Ved å legge myndigheten til ESA vil man i mest mulig grad speile det systemet som er etablert på EU-siden, og sikre en enhetlig bøteleggingspraksis innen hele EØS-området. Det vil ivareta forordningens systematikk i forhold til de stipulerte stadiene i godkjenning – og revalideringsprosessen samt i forhold til de to kontrollnivåene av klaseselskapene som det er lagt opp til i regelverket.

Et annet viktig argument for å tillegge ESA bøteleggingskompetanse etter artikkel 6 er at de forskjellige medlemslandene autoriserer anerkjente klaseselskap til å utføre en rekke viktige nasjonale tilsynsoppgaver på sine vegne. Det er da viktig å sikre at man har gode overordnede kontrollmekanismer for å påse at gjeldende internasjonale sjøsikkerhetsregler etterleves. EUs maritime sikkerhetsbyrå, European Maritime Safety Agency (EMSA), bistår Kommisjonen i dets implementeringskontroll på dette området og vil på samme måte kunne bistå ESA slik de allerede gjør innenfor andre maritime områder, jf. vedtatt tilpasningstekst i EØS-beslutning nr. 52/2007 der det er presisert at EMSA skal bistå ESA i gjennomføringen av dets oppgaver på aktuelle områder. Gjennom å benytte de allerede etablerte mekanismer i EFTA-pilaren anses det at man vil få en helhetlig og harmonisert implementeringskontroll av forordningens bestemmelser i EØS/EFTA-landene sammenlignbar med den som er etablert innen EU.

Ileggelse av økonomiske sanksjoner er et virkemiddel for å sikre høyest mulig kvalitet hos klaseselskapene uten at man går så langt som å tilbaketrekke selve godkjenningen til et klaseselskap. Når det gjelder de andre stadiene i godkjenning- og revalideringsprosessen er disse,

som allerede nevnt, kun en videreføring av allerede etablert system innen EØS-området slik at innlemmelsen av forordningen ikke vil medføre materielle endringer på disse områdene.

I henhold til artikkel 6(4) i forordning 391/2009 kan EU-domstolen overprøve et overtredelsesgebyr eller en tvangsmulkt fastsatt av Kommisjonen. Domstolen kan oppheve, redusere eller øke dette. Som det fremgår av tilpasningsteksten, tillegges denne domsmyndigheten EFTA-domstolen.

Konstitusjonell vurdering

Grunnloven bygger på en forutsetning om at statsmaktens kompetanse skal utøves av nasjonale statsorganer. Etter sikker konstitusjonell praksis kan likevel Stortinget etter Grunnloven § 26 annet ledd med alminnelig flertall samtykke til myndighetsoverføring som er «lite inngripende».

Myndighetsoverføringen innebærer at ESA får kompetanse til å ilegge overtredelsesgebyr og tvangsmulkt dersom gitte vilkår er oppfylt. Overføring av myndighet til å ilegge sanksjoner med direkte virkning overfor norske virksomheter, må i utgangspunktet anses å utgjøre et relativt omfattende inngrep i norsk forvaltningsmyndighet. I denne saken har imidlertid myndighetsoverføringen et svært begrenset saklig virkeområde. Per i dag er DNV det eneste norske klasseselskapet innenfor feltet. DNV har imidlertid allerede blitt anerkjent av Kommisjonen etter anmodning fra Danmark, og er dermed allerede omfattet av regelverket. Eventuelle sanksjoner mot DNV vil derfor måtte ilegges av Kommisjonen, og innlemmelse av forordningen i EØS-avtalen med overføring av myndighet vil derfor ikke medføre ytterligere konsekvenser for DNV. Det vil kun bli aktuelt for ESA å ilegge et klasseselskap et overtredelsesgebyr eller tvangsmulkt dersom Norge i fremtiden skulle ønske å autorisere et klasseselskap som ikke allerede har EU/EØS-godkjenning. Slik situasjonen er i dag, med ingen eksisterende berørte norske virksomheter, er det også lite sannsynlig at Norge vil søke autorisasjon av klasseselskaper. Det er per i dag 11 anerkjente klasseselskaper innenfor EØS-området, og det har vært lite endring i dette antallet de senere år. EØS/EFTA-landene har så langt ikke fremmet forslag om anerkjenning av klasseselskaper. Det er derfor høyst usikkert om ESA vil gjøre bruk av sin myndighet i særlig grad, om de i det hele tatt vil det. På bakgrunn av dette vurderes sanksjonskompetansen å ha et svært begrenset saklig virkeområde og den praktiske betydningen for Norge av myndighetsoverføringen vil dermed være svært begrenset.

Videre legges det vekt på at myndigheten som overføres ivaretar et allment anerkjent formål, nemlig ivaretagelse av sikkerhet innenfor den maritime sektoren. Det gis dermed ikke myndighet på et politisk omstridt område med stor betydning for enkeltborgere.

Avslutningsvis legges det vekt på at Norge vurderes å ha en relativt høy grad av innflytelse på ESAs beslutninger om å ilegge sanksjoner og eventuelt i hvilket omfang. Dersom ESA ønsker å ilegge et klasseselskap en økonomisk sanksjon, er de pliktig til å forelegge saken for en rådgivende komité bestående av EØS/EFTA-statene, som skal vurdere utkastet til beslutning og avgi en uttalelse om saken. Komiteen vil bestå av EØS/EFTA-statene. Norge vil delta på lik linje med de øvrige statene i vurderingen av utkastet til beslutning om å ilegge en sanksjon, og i utformingen av komiteens uttalelse om saken.

Myndighetsoverføringen er derfor av en så begrenset og reelt sett lite praktisk karakter at den vurderes for å være «lite inngripende», og Stortingets samtykke innhentes derfor etter Grunnlovens § 26 annet ledd.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Rettsakten ventes ikke å medføre økonomiske eller administrative konsekvenser for offentlige myndigheter.

Forordningen inneholder krav som medfører kostnader for klasseselskapene, eksempelvis opprettelse av et uavhengig vurderings- og sertifiseringsorgan, og merarbeid ifbm. gjensidig godkjenning av klasseselskaper. Dette er kostnader som allerede er utløst ved at forordningen har vært i kraft i EU siden 2009. Innlemmelsen i EØS-avtalen forventes dermed ikke å medføre noen ytterligere konsekvenser for klasseselskapene.

Rettslige konsekvenser

Forordningen skal etter EØS-avtalen artikkel 7 gjøres til del av norsk rett som sådan.

ESAs myndighet til å ilegge økonomiske sanksjoner, jf. forordningen artikkel 6, vil gjennomføres ved endring i Lov om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven). Sanksjonsmyndigheten vil hjemles ved fastsettelse av en ny § 55a. Samtidig vil det fastsettes i § 55a andre ledd en hjemmel til å gi utfyllende bestemmelser i forskrift.

Forordningen som sådan vil gjennomføres ved inkorporasjon i forskrift under skipssikkerhetsloven.

Konstitusjonelt forbehold (artikkel 103)

Siden gjennomføringen av EØS-komiteens beslutning i norsk rett vurderes å være en sak av særlig stor viktighet og kreve lovendring, tas det konstitusjonelt forbehold i tråd med EØS-avtalen artikkel 103 ved innlemmelse av forordningen i EØS-avtalen. Det vil fremlegges for Stortinget en Prop. LS med forslag om at forordning 391/2009 gjennomføres i lov om skipssikkerhet og hvor det bes om Stortingets samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning.

Oppsummering/konklusjon

Forordningen er EØS-relevant og kan aksepteres.

Gjennomføringen vil bidra til å sikre at det etableres en felles profesjonell standard for klasseselskap som fører tilsyn med skip. Innlemmelse i EØS-avtalen vil sikre rettferdig konkurranse i EU/EØS, og skal sikre at klasseselskapene oppfyller høye kvalitetskrav for å føre tilsyn med at skip oppfyller gjeldende sikkerhets- og miljøkrav. Som følge av EØS-avtalens to-pilarsystem, legges myndigheten som forordningen legger til Kommisjonen, til EFTAs overvåkningsorgan ESA i EFTA-pilaren. Myndighetsoverføringen vurderes å være av en så begrenset og reelt sett lite praktisk karakter at den kan anses for å være «lite inngripende». Stortingets samtykke innhentes derfor etter Grunnlovens § 26 annet ledd.

Inneholder informasjon unntatt offentlighet, jf. offl. § 13.

32019R1020 Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2019/1020 av 20. juni 2019 om markedstilsyn og produktsamsvar og om endring av direktiv 2004/42/EF og forordning (EF) nr. 765/2008 og (EU) nr. 305/2011 – EØS-notat

Merknad: Ved kgl.res. av 28. mai 2021 ble det besluttet at Norge deltar, med forbehold om Stortinget samtykke, i EØS-komiteens beslutning om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) 2019/1020 av 20. juni 2019 om markedstilsyn og produktansvar. Det er gjort enkelte endringer i utkastet til komitébeslutning som er til behandling 8. desember i forhold til utkastet som var vedlagt kgl.res. Endringene nødvendiggjør ikke lov- eller forskriftsendringer ut over det som ble lagt til grunn i kgl.res. av 28. mai 2021, og medfører i seg selv heller ikke økonomiske eller administrative konsekvenser av betydning. Beslutning om tilslutning til EØS-komitébeslutningen med endret tilpasningstekst skjer derfor ved departementsvedtak i Utenriksdepartementet.

II. Rettsakter som krever forskriftsendring som ikke griper vesentlig inn i norsk handlefrihet, samt rettsakter som ikke har konsekvenser for norsk lovgivning

FINANSDEPARTEMENTET

32022R1622 Delegert kommisjonsforordning (EU) 2022/1622 av 17. mai 2022 om utfylling av europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 575/2013 med hensyn til tekniske reguleringsstandarder for nye markeder og avanserte økonomier – [EØS-notat](#)

32022R1994 Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2022/1994 av 21. november 2022 om endring av de tekniske gjennomføringsstandardene fastsatt i gjennomføringsforordning (EU) 2021/451 med hensyn til ansvarlig kapital, heftelser på eiendeler, likviditet og rapportering for å identifisere globalt systemviktige institusjoner – [EØS-notat](#)

32023R1626 Delegert kommisjonsforordning (EU) 2023/1626 av 19. april 2023 om endring av de tekniske reguleringsstandardene fastsatt i delegert forordning (EU) 2018/1229 med hensyn til sanksjonsordningen for manglende oppgjør knyttet til cleared transaksjoner inngitt av sentrale motparter for oppgjør – [EØS-notat](#)

32022R1288 Delegert kommisjonsforordning (EU) 2022/1288 av 6. april 2022 om utfylling av europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2019/2088 med hensyn til tekniske reguleringsstandarder som angir nærmere krav til innholdet i og presentasjonen av opplysninger i forbindelse med prinsippet om ikke å gjøre betydelig skade, som angir innholdet i, metodene for og presentasjonen av opplysninger i forbindelse med bærekraftsindikatorer og negative påvirkninger på bærekraft, og innholdet i og presentasjonen av opplysninger i forbindelse med fremming av miljøegenskaper eller sosiale egenskaper og mål om bærekraftige investeringer i opplysninger som gis før avtaler inngås, på nettstedet og i periodiske rapporter – [EØS-notat](#)

32023R0363 Delegert kommisjonsforordning (EU) 2023/363 av 31. oktober 2022 om endring og retting av de tekniske reguleringsstandardene fastsatt i delegert forordning (EU) 2022/1288 med hensyn til innholdet i og presentasjonen av opplysninger som offentliggjøres i dokumenter før avtaler inngås og i periodiske rapporter for finansielle produkter som investerer i miljømessig bærekraftige økonomiske aktiviteter – [EØS-notat](#)

32023R2222 Delegert kommisjonsforordning (EU) 2023/2222 av 14. juli 2023 om forlengelse av overgangsperioden fastsatt for referanseverdier fra tredjeland i artikkel 51 nr. 5 i europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/1011 – [EØS-notat](#)

32022D1297 Kommisjonens gjennomføringsbeslutning (EU) 2022/1297 av 22. juli 2022 om De forente staters vedkommende myndigheters oppfyllelse av tilstrekkelige krav i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/43/EF – [EØS-notat](#)

32022D1298 Kommisjonens gjennomføringsbeslutning (EU) 2022/1298 av 22. juli 2022 om likeverdigheten av De forente staters vedkommende myndigheters systemer for offentlig tilsyn, kvalitetssikring, undersøkelser og sanksjoner for revisorer og revisjonselskaper i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/43/EF – [EØS-notat](#)

32020R1148 Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2020/1148 av 31. juli 2020 om fastsettelse av metodologiske og tekniske spesifikasjoner i samsvar med europaparlaments- og

rådsforordning (EU) 2016/792 med hensyn til harmoniserte konsumprisindekser og boligprisindeksen – [EØS-notat](#)

HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET

32022R1646 Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2022/1646 av 7. juli 2022 om ensartede praktiske ordninger for gjennomføringen av offentlige kontroller av bruken av farmakologisk virksomme stoffer som er godkjent som legemidler til dyr eller som tilsetningsstoffer i fôr, og av forbudte eller ikke-godkjente farmakologisk virksomme stoffer og restmengder av disse, om spesifikt innhold i flerårige nasjonale kontrollplaner og om særlige ordninger for utarbeiding av disse – [EØS-notat](#)

32022R1396 Kommisjonsforordning (EU) 2022/1396 av 11. august 2022 om endring av vedlegget til forordning (EU) nr. 231/2012 om fastsettelse av spesifikasjoner for tilsetningsstoffer i næringsmidler oppført i vedlegg II og III til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1333/2008 med hensyn til forekomst av etylenoksid i tilsetningsstoffer i næringsmidler – [EØS-notat](#)

32023R0972 Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2023/972 av 10. mai 2023 om tillatelse til å bringe vandig etanolekstrakt av *Labisia pumila* i omsetning som et nytt næringsmiddel og om endring av gjennomføringsforordning (EU) 2017/2470 – [EØS-notat](#)

32023R1329 Kommisjonsforordning (EU) 2023/1329 av 29. juni 2023 om endring av vedlegg II til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1333/2008 med hensyn til bruken av polyglyserolpolyrisinoleat (E 476) og om endring av vedlegget til kommisjonsforordning (EU) nr. 231/2012 med hensyn til spesifikasjoner for glyserol (E 422), polyglyserolestere av fettsyrer (E 475) og polyglyserolpolyrisinoleat (E 476) – [EØS-notat](#)

32023R1428 Kommisjonsforordning (EU) 2023/1428 av 7. juli 2023 om endring av vedlegget til forordning (EU) nr. 231/2012 med hensyn til mono- og diglyserider av fettsyrer (E 471) – [EØS-notat](#)

32023R1442 Kommisjonsforordning (EU) 2023/1442 av 11. juli 2023 om endring av vedlegg I til forordning (EU) nr. 10/2011 om plastmaterialer og plastgjenstander beregnet på å komme i kontakt med næringsmidler, med hensyn til endringer i godkjenninger av stoffer og tilføyning av nye stoffer – [EØS-notat](#)

32023R1581 Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2023/1581 av 1. august 2023 om endring av gjennomføringsforordning (EU) 2017/2470 med hensyn til vilkårene for bruk av det nye næringsmiddelet «astaxantinrik oleoresin fra *Haematococcus pluvialis*-alger» – [EØS-notat](#)

32023R1582 Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2023/1582 av 1. august 2023 om endring av gjennomføringsforordning (EU) 2017/2470 med hensyn til vilkårene for bruk av det nye næringsmiddelet 3'-sialyllaktosenatriumsalt framstilt av derivatstammer av *Escherichia coli* BL21(DE3) – [EØS-notat](#)

32023R1583 Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2023/1583 av 1. august 2023 om endring av gjennomføringsforordning (EU) 2017/2470 med hensyn til spesifikasjonene for det nye næringsmiddelet lakto-*N*-neotetraose (mikrobiell kilde) – [EØS-notat](#)

32023R1627 Kommisjonsforordning (EU) 2023/1627 av 10. august 2023 om endring av vedlegg I til forordning (EU) nr. 10/2011 med hensyn til godkjenning av stoffet bis(2-etylheksyl)sykloheksan-1,4-dikarboksylat (FCM-stoffnr. 1079) – [EØS-notat](#)

32023R1766 Delegert kommisjonsforordning (EU) 2023/1766 av 29. juni 2023 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 658/2014 med hensyn til justering etter inflasjonstakten av størrelsen på gebyrene til Det europeiske legemiddelbyrå for overvåking av legemidler til mennesker – [EØS-notat](#)

HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET, LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET

32023D1017 Kommisjonens gjennomføringsbeslutning (EU) 2023/1017 av 23. mai 2023 om endring av gjennomføringsbeslutning (EU) 2020/1729 med hensyn til overvåking av meticillinresistent *Staphylococcus aureus* (MRSA) hos slaktesvin – [EØS-notat](#)

HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET, LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET OG NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTAMENTET

32022R2503 Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2022/2503 av 19. desember 2022 om endring og retting av gjennomføringsforordning (EU) 2019/627 med hensyn til praktiske ordninger for gjennomføringen av offentlig kontroll av levende muslinger, av fiskerivarer, eller knyttet til UV-stråling – [EØS-notat](#)

KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET

32023D0470 Kommisjonens gjennomføringsbeslutning (EU) 2023/470 av 2. mars 2023 om ikke å godkjenne d-alletrin som eksisterende aktivt stoff til bruk i biocidprodukter av type 18 i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 528/2012 – [EØS-notat](#)

32023D0471 Kommisjonens gjennomføringsbeslutning (EU) 2023/471 av 2. mars 2023 om utsettelse av utløpsdatoen for godkjenningen av 4,5-diklor-2-oktyl-2H-isotiazol-3-on til bruk i biocidprodukter av type 8 i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 528/2012 – [EØS-notat](#)

32023R0464 Kommisjonsforordning (EU) 2023/464 av 3. mars 2023 om endring av vedlegget til forordning (EF) nr. 440/2008 om fastsettelse av forsøksmetoder i henhold til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier, for å tilpasse det til den tekniske utviklingen – [EØS-notat](#)

32023D0136 Europaparlaments- og rådsbeslutning (EU) 2023/136 av 18. januar 2023 om endring av direktiv 2003/87/EF med hensyn til underretningen om kompensasjon i forbindelse med et globalt markedsbasert tiltak for luftfartøyoperatører som er hjemmehørende i Unionen – [EØS-notat](#)

32023L0958 Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2023/958 av 10. mai 2023 om endring av direktiv 2003/87/EF med hensyn til luftfartens bidrag til Unionens utslippsreduksjonsmål for hele økonomien og egnet gjennomføring av et globalt markedsbasert tiltak – [EØS-notat](#)

32023D0852 Europaparlaments- og rådsbeslutning (EU) 2023/852 av 19. april 2023 om endring av beslutning (EU) 2015/1814 med hensyn til antall kvoter som skal plasseres i markedsstabilitetsreserven for unionsordningen for handel med utslippskvoter for klimagasser fram til 2030 – [EØS-notat](#)

32023D1575 Kommisjonsbeslutning (EU) 2023/1575 av 27. juli 2023 om antall kvoter i Unionen som skal utstedes i henhold til EU-ordningen for handel med utslippskvoter for 2024 – [EØS-notat](#)

32023R1642 Delegert kommisjonsforordning (EU) 2023/1642 av 14. juni 2023 om endring av delegert forordning (EU) 2019/1122 med hensyn til moderniseringen av EU-registerets virkemåte – [EØS-notat](#)

32023R2122 Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2023/2122 av 12. oktober 2023 om endring av gjennomføringsforordning (EU) 2018/2066 med hensyn til oppdatering av overvåkingen og rapporteringen av utslipp av klimagasser i samsvar med europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/87/EF – [EØS-notat](#)

32023R2297 Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2023/2297 av 26. oktober 2023 om identifisering av nærliggende containeromlastingshavner i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/87/EF – [EØS-notat](#)

32023R2537 Delegert kommisjonsforordning (EU) 2023/2537 av 15. september 2023 om endring av delegert forordning (EU) 2019/856 om utfylling av europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/87/EF med hensyn til driften av innovasjonsfondet – [EØS-notat](#)

32023R2599 – Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2023/2599 av 22. november 2023 om fastsettelse av regler for anvendelsen av europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/87/EF med hensyn til administrering av skipsoperatører som administrerende myndigheter for en skipsoperatør – [EØS-notat](#)

32022R2526 Delegert kommisjonsforordning (EU) 2022/2526 av 23. september 2022 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2017/852 med omsyn til mellombels lagring av kvikksølvavfall i flytande form – [EØS-notat](#)

LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET

32022R2246 Kommisjonsforordning (EU) 2022/2246 av 15. november 2022 om endring av vedlegg VIII og IX til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 999/2001 med hensyn til skrantesyke hos levende hjortedyr – [EØS-notat](#)

32023R0118 Delegert kommisjonsforordning (EU) 2023/118 av 23. september 2022 om endring av delegert forordning (EU) 2020/688 om utfylling av europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/429 med hensyn til krav til dyrehelse ved forflytning innenfor Unionen av fugler i fangenskap beregnet på utstillinger – [EØS-notat](#)

32023R0751 Delegert kommisjonsforordning (EU) 2023/751 av 30. januar 2023 om endring av delegert forordning (EU) 2020/687 om utfylling av europaparlaments- og rådsforordning (EU)

2016/429 med hensyn til regler for forebygging og bekjempelse av visse listeførte sykdommer – [EØS-notat](#)

32023R0372 Kommissjonens gjennomføringsforordning (EU) 2023/372 av 17. februar 2023 om fastsettelse av regler for registrering, lagring og deling av skriftlig dokumentasjon på gjennomført offentlig kontroll av dyretransportfartøyer, av beredskapsplaner i nødsituasjoner for dyretransportfartøyer, om godkjenning av dyretransportfartøyer og om minstekrav til utførselssteder – [EØS-notat](#)

32023R0842 Delegert kommisjonsforordning (EU) 2023/842 av 17. februar 2023 om utfylling av europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2017/625 med hensyn til regler for gjennomføringen av offentlig kontroll for å verifisere samsvar med krav til dyrehelse ved transport av dyr med dyretransportfartøyer – [EØS-notat](#)

32023R2057 Kommissjonens gjennomføringsforordning (EU) 2023/2057 av 26. september 2023 om endring av vedlegg VII og VIII til gjennomføringsforordning (EU) 2021/620 med hensyn til godkjenning eller tilbakekalling av sykdomsfri status for visse medlemsstater eller for soner i disse med hensyn til visse listeførte sykdommer og godkjenning av utryddelsesprogrammer for visse listeførte sykdommer – [EØS-notat](#)

32023R1333 Kommissjonens gjennomføringsforordning (EU) 2023/1333 av 29. juni 2023 om godkjenning av et preparat av endo-1,3(4)-betaglukanase framstilt av *Aspergillus fijiensis* CBS 589.94 som tilsetningsstoff i fôr til slaktekyllinger og avvente smågriser (inneholder av godkjenningen: DSM Nutritional Products Ltd, representert ved DSM Nutritional Products Sp. z o.o.), om endring av forordning (EF) nr. 1811/2005 og om oppheving av forordning (EF) nr. 1259/2004 – [EØS-notat](#)

32023R0409 Delegert kommisjonsforordning (EU) 2023/409 av 18. november 2022 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2019/1009 med hensyn til minsteinholdet av kalsiumoksid i ren fast uorganisk makronæringsgjødsel – [EØS-notat](#)

32023R0689 Kommissjonens gjennomføringsforordning (EU) 2023/689 av 20. mars 2023 om endring av gjennomføringsforordning (EU) nr. 540/2011 med hensyn til forlengelse av godkjenningsperiodene for de aktive stoffene *Bacillus subtilis* (Cohn 1872) stamme QST 713, *Bacillus thuringiensis* subsp. *aizawai* stamme ABTS-1857 og GC-91, *Bacillus thuringiensis* subsp. *israeliensis* (serotype H-14) stamme AM65-52, *Bacillus thuringiensis* subsp. *kurstaki* stamme ABTS 351, PB 54, SA 11, SA12 og EG 2348, *Beauveria bassiana* stamme ATCC 74040 og GHA, klodinafop, *Cydia pomonella* Granulovirus (CpGV), cyprodinil, diklorprop-P, fenpyroksimat, fosetyl, malation, mepanipirim, metkonazol, metrafenon, primikarb, pyridaben, pyrimetamil, rimsulfuron, spinosad, *Trichoderma asperellum* (tidligere «*T. harzianum*») stamme ICC012, T25 og TV1, *Trichoderma atroviride* (tidligere «*T. harzianum*») stamme T11, *Trichoderma gamsii* (tidligere «*T. viride*») stamme ICC080, *Trichoderma harzianum* stamme T-22 og ITEM 908, triklopyr, trineksapak, tritikonazol og ziram – [EØS-notat](#)

32023R0918 Kommissjonens gjennomføringsforordning (EU) 2023/918 av 4. mai 2023 om endring av gjennomføringsforordning (EU) nr. 540/2011 med hensyn til forlengelse av godkjenningsperioden for de aktive stoffene aklonifen, ametoktradin, beflubutamid, bentiavalikarb, boskalid, kaptan, kletodim, sykloksydin, cyflumetofen, dazomet, diklofop, dimetomorf, etefon, fenazakin, fluopikolid, fluoksastrobin, flurokloridon, folpet, formetanat, *Helicoverpa armigera nucleopolyhedrovirus*, hymeksazol, indolyismørsyre, mandipropamid, metalaksyl, metaldehyd, metam, metazaklor, metribuzin, milbemektin, paklobutrazol, penokssulam, fenmedifam, pirimifos-metyl, propamokarb,

prokinazid, protiokonazol, S-metolaklor, *Spodoptera littoralis nucleopolyhedrovirus*, *Trichoderma asperellum* stamme T34 og *Trichoderma atroviride* stamme I-1237 – [EØS-notat](#)

32023R1327 Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2023/1327 av 23. juni 2023 om beskyttelse i henhold til artikkel 99 i europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1308/2013 av betegnelsen «Canelli» (BOB) – [EØS-notat](#)

32023R1418 Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2023/1418 av 30. juni 2023 om beskyttelse i henhold til artikkel 99 i europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1308/2013 av betegnelsen «Pic Saint-Loup» (BOB) – [EØS-notat](#)

LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET OG NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENTET

32023R1451 Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2023/1451 av 13. juli 2023 om endring av gjennomføringsforordning (EU) 2020/2002 med hensyn til melding om sykdommer og de opplysningene som medlemsstatene skal framlegge for godkjenning av og rapportering om obligatoriske og frivillige utryddelsesprogrammer og i søknader om status som sykdomsfri – [EØS-notat](#)

32023R1195 Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2023/1195 av 20. juni 2023 om fastsettelse av regler for innholdet i og formatet til de opplysningene som medlemsstatene skal gjøre tilgjengelige om resultatene av offisielle undersøkelser vedrørende tilfeller av kontaminering med produkter eller stoffer som ikke er godkjent for bruk i økologisk produksjon – [EØS-notat](#)

32023R1202 Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2023/1202 av 21. juni 2023 om endring av gjennomføringsforordning (EU) 2021/2325 med hensyn til anerkjennelse av visse kontrollmyndigheter og kontrollorganer med henblikk på import av økologiske produkter til Unionen – [EØS-notat](#)

NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENTET

32023D0749 Kommisjonens gjennomføringsbeslutning (EU) 2023/749 av 11. april 2023 om endring av vedlegg I og II til gjennomføringsbeslutning (EU) 2021/260 med hensyn til de nasjonale tiltakene som gjelder i Danmark vedrørende bakteriell nyresykdom (BKD) og infeksjøs pankreasnekrose (IPN), og de nasjonale tiltakene som gjelder i Det forente kongerike (Nord-Irland) vedrørende østersherpesvirus-1 μ var (OsHV-1 μ var) – [EØS-notat](#)

32021R1121 Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2021/1121 av 8. juli 2021 om nærmere angivelse av de statistiske dataene som medlemsstatene skal framlegge vedrørende kontroll av produkter som innføres på unionsmarkedet med hensyn til produktsikkerhet og produktsamsvar – [EØS-notat](#)

32022R1267 Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2022/1267 av 20. juli 2022 om nærmere angivelse av prosedyrene for utpeking av unionsprøvningsanlegg med henblikk på markedstilsyn og kontroll av produktsamsvar i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2019/1020 – [EØS-notat](#)

32023R0917 Kommisjonsforordning (EU) 2023/917 av 4. mai 2023 om retting av den polske språkversjonen av forordning (EU) nr. 651/2014 om erklæring av visse støttekategoriers forenlighet med det indre marked i henhold til traktatens artikkel 107 og 108 – [EØS-notat](#)

32023R1315 Kommisjonsforordning (EU) 2023/1315 av 23. juni 2023 om endring av forordning (EU) nr. 651/2014 om erklæring av visse støttekategoriers forenlighet med det indre marked i henhold til anvendelse av traktatens artikkel 107 og 108 og om endring av forordning (EU) 2022/2473 om visse kategorier av støtte til foretak som driver virksomhet innenfor produksjon, bearbeiding og omsetning av fiskeri- og akvakulturprodukter, som forenlige med det indre marked i henhold til traktatens artikkel 107 og 108 – [EØS-notat](#)

(C(2020) 4226 final) Kommisjonens gjennomføringsbeslutning av 29.6.2020 om endring av anerkjennelsen av Bureau Veritas Marine & Offshore SAS i samsvar med artikkel 16 i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 391/2009 – [EØS-notat](#)

(C(2017) 1881 final) Kommisjonens gjennomføringsbeslutning av 24. mars 2017 om endring av anerkjennelsen av Bureau Veritas SA – Registre international de classification de navires et d'aeronefs (BV) i samsvar med artikkel 16 i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 391/2009 om felles regler og standarder for organisasjoner som skal inspisere og besikte skip – [EØS-notat](#)

32009D0728 Kommisjonsbeslutning av 30. september 2009 om forlengelse, uten begrensninger, av fellesskapsanerkjennelsen av det polske skipsregisteret (2009/728/EF) – [EØS-notat](#)

32009L0015 Europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/15/EF av 23. april 2009 om felles regler og standarder for organisasjoner som skal inspisere og besikte skip, og for sjøfartsmyndighetenes virksomhet i den forbindelse (omarbeiding) – [EØS-notat](#)

32013D0765 Kommisjonens gjennomføringsbeslutning av 13. desember 2013 om endring av anerkjennelsen av Det Norske Veritas i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 391/2009 om felles regler og standarder for organisasjoner som skal inspisere og besikte skip (2013/765/EU) – [EØS-notat](#)

32014D0281 Kommisjonens gjennomføringsbeslutning av 14. mai 2014 om EU-anerkjennelse av det kroatisk skipsregisteret i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 391/2009 om felles regler og standarder for organisasjoner som skal inspisere og besikte skip (2014/281/EU) – [EØS-notat](#)

32014L0111 Kommisjonens gjennomføringsdirektiv 2014/111/EU av 17. desember 2014 om endring av direktiv 2009/15/EF med hensyn til Den internasjonale sjøfartsorganisasjons (IMO) vedtakelse av visse koder og tilhørende endringer av visse konvensjoner og protokoller – [EØS-notat](#)

32014R0788 Kommisjonsforordning (EU) nr. 788/2014 av 18. juli 2014 om fastsettelse av nærmere regler for ilegging av bøter og tvangsmulker og tilbaketrekking av anerkjennelse av organisasjoner som skal inspisere og besikte skip, i henhold til artikkel 6 og 7 i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 391/2009 – [EØS-notat](#)

32014R1355 Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) nr. 1355/2014 av 17. desember 2014 om endring av forordning (EF) nr. 391/2009 med hensyn til Den internasjonale sjøfartsorganisasjons (IMO) vedtakelse av visse koder og tilhørende endringer av visse konvensjoner og protokoller – [EØS-notat](#)

32015D0668 Kommissjonens gjennomføringsbeslutning (EU) 2015/668 av 24. april 2015 om endring av anerkjennelsen av visse organisasjoner i samsvar med artikkel 16 i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 391/2009 – [EØS-notat](#)

32015D0669 Kommissjonsbeslutning (EU) 2015/669 av 24. april 2015 om oppheving av vedtak 2007/421/EF om offentliggjøring av en liste over anerkjente organisasjoner som er meldt av medlemsstatene i samsvar med rådsdirektiv 94/57/EF – [EØS-notat](#)

32016D1327 Kommissjonens gjennomføringsbeslutning (EU) 2016/1327 av 1. august 2016 om EU- anerkjennelse av det indiske skipsregisteret i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 391/2009 om felles regler og standarder for organisasjoner som skal inspisere og besikte skip – [EØS-notat](#)

32019R0492 Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2019/492 av 25. mars 2019 om endring av forordning (EF) nr. 391/2009 i forbindelse med Det forente kongerikes utmelding av Unionen – [EØS-notat](#)

32021D1227 Kommissjonens gjennomføringsbeslutning (EU) 2021/1227 av 27. juli 2021 om endring av anerkjennelsen av DNV GL AS i samsvar med artikkel 16 i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 391/2009 – [EØS-notat](#)

52022XC1207(01) Liste over organisasjoner anerkjent på grunnlag av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 391/2009 av 29. april 2009 om felles regler og standarder for organisasjoner som skal inspisere og besikte skip – [EØS-notat](#)

32013R0100 Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 100/2013 av 15. januar 2013 om endring av forordning (EF) nr. 1406/2002 om opprettelse av et europeisk sjøsikkerhetsbyrå – [EØS-notat](#)

32016R1625 Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/1625 av 14. september 2016 om endring av forordning (EF) nr. 1406/2002 om opprettelse av et europeisk sjøsikkerhetsbyrå – [EØS-notat](#)

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET

32012R0244 Delegert kommisjonsforordning (EU) nr. 244/2012 av 16. januar 2012 om utfylling av europaparlaments- og rådsdirektiv 2010/31/EU om bygningers energiytelse gjennom fastsettelse av en ramme for sammenligningsmetoder for beregning av kostnadsoptimale nivåer for minstekrav til bygningers og bygningselementers energiytelse – [EØS-notat](#)

SAMFERDSELSDEPARTEMENTET

32023R1152 Kommissjonens gjennomføringsforordning (EU) 2023/1152 av 12. juni 2023 om retting av visse språkversjoner av forordning (EU) nr. 1321/2014 om kontinuerlig luftdyktighet for luftfartøyer og luftfartsprodukter, -deler og -utstyr og om godkjenning av organisasjoner og personell som deltar i disse oppgavene – [EØS-notat](#)